

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

5. Maximino fames, in pœnam, Christianis in gloriam cessit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

beret, nisi modicum panem. Hæ regiæ tanti viri dapes erant. Sed fuit misericordia eius, & Dei de suis cura pariter patefacienda. Itaque Christus mendicabuli vilissimi palliastro tectus, à paupere stipem rogavit. Ille, cum aliud nihil suppeteret, panem suum unicum iussit quadrariam æqualiter diuidi, mendicantiq̄ue partem vnã è quadrantibus dari. Vix exierat iste, cum alius, immò idem Dominus sub alia pauperis specie, intrauit, præ inedia defecturus, vt apparebat. Iudocus igitur mandauit, vt quadrans alter ei præberetur. Nec mora, vix enim & iste abierat, cum alius, enim verò idem diuinus Vertumnus, alio rursus schemate sub tectum intrauit, multò quàm prior, vultu miserabiliore, & magis famelicus. Abstulit ergo & tertiam panis partem. Restabat vltima portio, in exiguum Iudoci, atque discipuli eius solatium. Vt ergo absoluta eius & perfecta in miseros charitas mundo ostenderetur; rursus in alia effigie mendici rediuit Dominus eleemosynam rogitans, sicut iam tertio antè fecerat; nec erat vnde reficeretur, nisi de residuo vltimo panis quadrante, qui duobus incœnam supererat, nec vni suffecturus. Quid faceret hîc vir Dei, qui pauperum magis, quàm sui curam habebat? id ergo etiam, quod unicum supererat frustillum panis, pauperi iussit erogari. Quod cum videret Vulmarus: non potuit se continere, quin diceret: *Nihil nobis vis reseruare, Pater?* Cui Iudocus respondit: *Volo totum tribui esurienti, quia potens est Dominus etiam hodie nostræ providere necessitati.* Quanta vis est fiduciæ in DEVM? Vix recesserat in mendici imagine Dominus, eo ipso tempore, quo vir sanctus discipulum de liberali panis erogatione commotum adhuc consolabatur; ecce per fenestram prospiciunt ambo, vidētque in alueo fluminis quatuor nauiculas optimo comœatu victuq̄ue oneratas. Nimirum pro singulis panis distributi particulis, integram nauiculam de cœlesti granario remisit Dominus. Nam quis eas adduxerit mercibus instructas, aut quis denuo abduxerit exoneratas, non constitit. Non fuit ergo dubitatum, ab Angelis fuisse aduectas & auectas, docentibus nihil amitti, sed cum multo fœnore reddi, quæ famentibus mendicis distribuuntur.

Sed vt hæc omnia tantò impensius discamus facere, quàm dignum

Niceph. Cal-
list. lib. 7. hist.
Eccl. cap. 28.

dignum miseratione malum sit fames pariter, & quàm ardentè in ea charitatem exercuerint Christiani, in alio exemplo ostendamus. Sic enim loquitur, in Ecclesiastica historia Nicephorus, postquam edictum Maximi, contra Christianos, impium fame punitum recitavit. *Eiusmodi litteris contra nos publicatis, spes rerum meliorum omnis, quantum in nobis situm est, praecludebatur, & electi quoque inter nos, ut est in sacro oraculo, non in mediocri delabantur scandalum & offendiculum. Verùm enim verò omnibus tantè inexpectatà rerum mutatione consternatis, quum adhuc passim in itineribus decreta ea essent, & ad multas urbes nondum perlata fuissent, qui omnia solo nutu & voluntate sua facit & mutat Dominus, gloriosam Tyranni superbiam veluti strangulans, derepentè auxilium celitus talit. Statim enim solita pluvia, hiberno etiam tempore, in nubibus ipsis vincita sunt & retenta: fames mox consecuta & deinde pestilentia. Accessit ad eas clades, qui propter colorem igneum carbunculus dicitur, hucus odoris pestimi, membra corporis admodum contrahens, & quòd latius serpens ingens crearet periculum, occupatisque oculorum angulis, viros simul & mulieres, quas occupasset, luminibus orbaret. Bellum insuper Maximino ab Armenis illatum, qui antea socij Romanorum fuerant, Belli causa erat, Christiana fides & religio. Quòd enim homines inducere atque persuadere illis voluit, ut quem Christo prestabant, idolis offerrent cultum, ex amicis hostes eos habuit. Qua mala omnia eodem tempore coaceruata, tyranni audaciam furoremque contra numen conceptum satis coarauerunt. Et cum per iactantiam gloriosè, eò quòd Christianos persequeretur, atque idolorum cultum propagare studeret, sibi polliceretur, non famem, non pestem, non bellum imperij sui ditionem inuasurum esse: clades ea confertim cumulate, quum ineptam iactantiam & audaciam eius represserunt, tunc enervationem interitumque eius iam iam affuturum, certò satis indicauerunt. Et ipse quidem, expeditione bellicà cum copijs suis contra hostes susceptà, quotidie viribus amissis inferior abibat. In urbibus autem & locis imperij sui reliquis pestis fami implicata sanissimè grassabatur. Tanta porro annona erat & rerum necessariorum penuria, ut medimnus vnus tritici bis mille quingentis Atticis compararetur. Per multi sanè etià in urbibus cadebant. Rusticorum autem, qui in agro mortui sunt, multitudo numerari non poterat. Et ferè eos omnes saeva consumpsit pestis. Nonnulli res sibi*

charissi-

scharissimas locupletioribus paruo panis frusto diuendebant. Alij, possessionibus suis apud creditores depositis, ad summam inopiam redigebantur. Erant, qui fœni rejectamenta ruminantes & perniciosas herbas adyccientes, emoriebantur: Mulieres honesto loco natae, inopiâ rerum omnium ad inuerecundam redacta necessitatem, in foro obambulantes stipem mendicarent, pudore quodam & mundiore vestitu pristinam deliciarum affluentiam & libertatem tacite quodammodo præseferentes. Quidam pallidi & summè macilenti, perinde atq; simulacra quadam, rerum omnium egeni, hinc & inde oberrantes atq; lapsantes, proni in trinijs ipsis concidebant, subsidij omnis expertes: & ad hoc unum, egrè firmi ut fame se premi testarentur, miserandaq; voce à pratercun- tibus cibi fructum sibi praberis suppliciter peterent. Locupletiores porrò propter mendicantium multitudinem desperantes cum multa eis largiti essent, tandem & ipsi in seuam famis indigentiam perueniebant & cum eadem qua indigentes paterentur, non satis humaniter eam sortem- ferebant. Plurimis ergo diebus nuda cadauera passim jacentia, miser- rimum adhuc viuentibus prabuère spectaculum. Iam nonnulli etiam canibus esca erant: cuius rei gratia frequens canum cado sicbat, quòd metus esset, ne illi in rabiem alti humanae carnis cibo assuescerent. Pe- stilentia verò domos ipsas peragrans, omnes carpebat, atq; imprimis di- tiores conficiebat. Et quos fames non enecauerat, eos contagiosa pestis lues tollebat. Itaq; suspirijs omnia plena esse, domus, platea, fora, lu- ctus ubiq; & va, cum solitis illis vociferationibus & plangentibus exau- diebantur. Et duabus hisce quasi armaturis, fame & peste, mors ipsa depugnans, generationem & populum eius temporis ferè omnem sustu- lit. Eademq; die quamplurima afferebantur cadauera, & innumera quotidie fiebant sepulchra. Hac autoramenta & pramnia, edicta con- tra nos proposita gloriosi & arrogantis Maximini sunt consecuta. Quà tempestate multi nostrorum hominum egregia vere pietatis sua edidère documenta. Humanitatem enim suam declarantes, cadauera, qua passim insepulta jacebant (erant ea quàm plurima) cum curâ sepelie- bant: quos verò fames vexasset, eis congregatis panes alimentaq; alia praebebant, pro facultatum scilicet copiâ. Unde longè lateq; fama cele- bris de nobis vulgata, qua ex omnibus alijs hominibus vera pietatis cultusq; diuini laudem nobis tribuit, & Christianorum inspectorem- curatoremq; Christum magnificè laudauit, Cladibus istis peractis, sa-

lutiis

lutis DEVS, tutor & propugnator noster, ostensâ satis & exhibitâ irâ & indignatione suâ, per eas, quas cumulâtè immiserat calamitates, propter petulantem temerariamq; ei illatam injuriam, susceptasq; aduersus nos inimicitias, providentiâ suâ latiora nobis affulgere tempora fessit, & post densas tenebras lucem ineffabilem pacata tranquillitatis prâbuit. Eo profectò tempore certò declaratum est, DEVM ipsum, spectatorem & moderatorem esse rerum nostrarum, qui quidem flagello in afflictionibus, conuersionis castigationisq; suorum gratiâ, vitur: cœrcione, & quasi disciplinâ, pro eo, atq; decet & expedit, peractâ, perhumaniter & paternè eos respicit, qui spem salutis firmam in eo collocatam habent.

VI.
Psal. 144. 5.

Greg. Turon.
de gestis
Francor. lib.
3. cap. 12. &
lib. 10. cap. 31.

Luculentam hanc historiam, si in documenta libet partiri, intelligemus multa, ô DEVS, quæ magnificentiam gloriæ sanctitatis tuæ loquentur: & mirabilia tua narrabunt. Et virtutem terribiliū tuorum dicent: & magnitudinem tuam narrabunt. Nam discimus 1. Sicut ob impium in Christianos Maximini edictum fames inuasit, ita sæpè magnorum Principum crudelia decreta publicas totis provincijs pœnas inducere. Priuata delicta priuatis, publica publicis pœnis puniuntur. Hinc Turonensis ille magnus Episcopus, cui nomen Iniurioso fuit (cùm nihil minùs egisset in vita, quæ virtutibus omninò fulgebat) magnæ famæ Pastor, qui Papæ Vigilij tempora fortunauit; cùm Galliæ rex Clotarius edixisset, vt omnes sui regni Ecclesiæ fructuum partem tertiam fisco persoluerent; & ceteri Episcopi, licet inuiti consensissent, viriliter vnus ipse resistens iniquo regis postulato subscribere noluit, atq; ita est cum rege locutus: *Si, quæ Dei sunt, tollere volueris, Præpotens Dominus celeriter regnum tuum adimet. Est enim perniximum, & minimè ferendum, vt pauperes, quos horreis tuis ipse alere debes, sua illi stipe tua implere cogantur granaria.* Hæc ita liberè effatus, nec regi valedicens, iracundus abcessit. Rex tremefactus, & sancti quoque Martini in Turonensi Episcopo virtutem reformidans misit, qui abeuntem muneribus placarent. Itaque venia petita, & lege, quam tulerat, abrogata, apud D. Martinum illius sedis quondam Episcopum sese commendari suppliciter postulauit. Sæculo nostro ne pares his desint, ipsi Clotharij sunt Iniuriosi. 2. Nemo debet offendi, aut scandalo turbari, quasi DEVS Mundi sui